

Yoshitomo Okuno: “Si els catalans continuen lluitant per la democràcia, tindran més països i gent que els donaran suport”

written by Ramon Munné | 22 d'abril de 2018

Yoshitomo Okuno

Professor titular de la Universitat Prefectural d'Aichi (Japó)

Es va llicenciar a la Universitat Waseda (1990) i va fer els estudis de postgrau a la mateixa universitat (1990-2002). Va investigar a la Universitat de Barcelona (1994-1999). És l'editor i autor del llibre en japonès “50 capítols per conèixer Catalunya” (2013). Ha escrit diversos articles sobre el procés independentista.

Vostè és professor titular del Departament d'Estudis hispànics de la Facultat d'Estudis Estrangers. Què va motivar que triés com a àrea d'estudi la història socioeconòmica de la Catalunya moderna?

Quan vaig entrar al màster, volia estudiar alguna cosa sobre les relacions entre estats i regions. La meva regió era agrícola i més aviat pobre, una terra molt conservadora on la gent esperava els diners que els diputats del PLD (Partit Liberal Democràtic, partit conservador) portaven. Hi mancava iniciativa i acceptar opinions plurals. Un professor meu, especialista en història de França, em va recomanar que em dedicés a Catalunya perquè no era ni Espanya ni França, era molt industrial i tenia llengua, cultura i història pròpies i, a més a més, hi havia molta diversitat. Tot al contrari de la meva regió. I d'ençà d'aleshores, Catalunya em fascina.

Per començar a estudiar Catalunya, vaig triar la història econòmica de Catalunya del segle XVIII i el començament del XIX. Catalunya és l'única regió dins l'Estat espanyol on va sorgir la revolució industrial i m'interessava molt perquè només va passar a Catalunya.

Des del punt de vista del món universitari del Japó, quins fets de l'àmbit del seu estudi creu que tenen més interès o li han cridat més l'atenció?

Els japonesos, fins i tot els historiadors japonesos d'història econòmica, tendeixen a pensar que cada estat europeu té el seu propi caràcter unificador, i que, per exemple, dins Espanya tota la gent no volen treballar gaire perquè els agrada massa divertir-se. Però per exemple, el fet que a Catalunya es produís una industrialització destacable i distintiva fa miques aquesta idea estereotípica.

Fa uns pocs anys que està centrant els seus estudis en el procés polític d'independència de Catalunya. Què va motivar el seu interès en aquest tema? Com veu la viabilitat econòmica de la República catalana?

A partir del 2014, estic fent l'estudi del procés i he escrit diversos articles i he sortit diverses vegades a la tele, la ràdio i a diaris per explicar què està passant a Catalunya.

Com he dit abans, com que el meu interès originari són les relacions entre estats i regions, quan va començar el procés no hi havia cap raó per no abordar-ne l'estudi.

Hi ha molts estats que contenen diverses ètnies o nacions sense estats. Però el cas català és molt interessant perquè hi ha molta diferència entre la cultura política de Catalunya i la d'Espanya.

Sempre és agradable saber que lluny de Catalunya hi ha interès per conèixer i estudiar el que està passant al nostre país. Com el seu, hi ha altres grups d'estudi en universitats

japoneses?

Cal no oblidar el professor Ko Tazawa. Ell és el pioner dels estudis catalans al Japó. També hi ha uns cinc professors universitaris (historiadors i lingüistes) que fan coses de Catalunya.

Tenen relació acadèmica d'algun tipus amb alguna universitat catalana?

Hi ha unes quantes universitats (almenys sis que sàpiga jo, però segurament més) que tenen convenis d'intercanvis amb la UPF, la UB i la UAB. La universitat on treballo jo mateix també té un conveni amb la UPD. Conec un parell d'estudiants japonesos que tenen un nivell de català excel·lent (B2 de català per exemple) i un bon nivell d'estudis sobre Catalunya.

Quin grau de coneixement sobre la situació política de Catalunya hi ha al Japó? Com veu la societat japonesa la voluntat d'independència de Catalunya?

A partir de l'1 d'octubre, al Japó el topònim de Catalunya és prou conegut. Però el grau de coneixement sobre la situació política de Catalunya malauradament no és gens alt.

El problema més greu és que la premsa japonesa només ha explicat que Catalunya vol la independència per motius purament econòmics i, fins tot, de vegades diu que vol la independència egoïstament. I no parla de la sentència del tribunal constitucional del 2010 ni de la política autoritària

i la judicialització de la política del govern central.

No sé per què es repeteixen aquesta mena d'explicacions. Potser per la influència de la premsa espanyola. Però crec que la culpa també la tenen els independentistes mateixos. Tinc una impressió que, quan pregunten els periodistes japonesos als independentistes per què volen la independència, sovint els expliquen que els catalans paguen molt i reben menys.

Però si només parlen d'això sense explicar la identitat nacional pròpia ni la història pròpia ni la sentència del 2010 ni la manera d'actuar del govern del PP ni el dret a decidir, etc., suposo que és bastant natural que els periodistes japonesos, que normalment són corresponsals que viuen a París o a Londres i no tenen prou coneixement de Catalunya, agafin la idea que els independentistes són una gent egoïsta.

Quan va venir a Catalunya per primera vegada?

Vaig venir per primera vegada a Catalunya el 1994. Vaig viure 4 anys a Barcelona, aprenent català i investigant la història econòmica.

En els darrers anys vostè ha vingut a Catalunya diverses vegades, sovint pels voltants de la Diada de l'11 de setembre. Quina valoració en feia de les mobilitzacions que es trobava?

Hi participo des del 2013 (la via catalana). A mi em va agradar molt sobretot la via catalana. Sempre que hi vaig, admiro la capacitat d'organitzar i de mobilitzar i el nivell de civilització. Em va fer molta pena, o més aviat ràbia, que la premsa japonesa no parlés gens d'aquestes mobilitzacions. Potser perquè foren tan pacífiques, no cridaven l'atenció de la premsa japonesa.

Com valora la gestió per part de les institucions europees del procés independentista català? Com veu l'evolució futura d'Europa i de la Unió Europea en els pròxims anys?

Com està passant ara, cada vegada hi ha més estats europeus

que rebutgen o posen en dubte el que diu el govern central i l'autoritat judicial d'Espanya. Així doncs, imagino que finalment la UE haurà de fer de mitjancer entre Catalunya i Espanya.

Si la UE continués negant el que demana Catalunya, crec que això significaria que la UE mateixa negués la seva idea de democràcia i pluralitat, i per tant seria el camí de suïcidar-se per a la UE.

La UE hauria de transformar-se en una unió que fos capaç d'incorporar les nacions sense estat com Catalunya. Si no, em sembla que seria difícil que la UE durés molt de temps.

Han viscut mai al Japó una situació de conflicte com el que hi ha entre Catalunya i l'Estat espanyol?

Sí que n'hi ha. Entre el govern central del Japó i la província d'Okinawa, hi ha un parell de problemes força difícils. Okinawa és una província que se situa a l'extrem sud del Japó i que constitueixen moltes illes petites. Abans de la revolució de Meiji (1868) era un regne diferent del Japó, es deia "Regne de Ryukyu" i té una cultura pròpia, una llengua pròpia i una història pròpia. Ara més del 90% de les bases americanes del Japó s'hi concentren, i hi ha molts problemes i el govern d'Okinawa protesta contra el govern japonès. Però l'actual govern central d'Abe, és un govern autoritari de dreta i no vol parlar amb Okinawa, i per això ara diuen que el suport a la independència se situa entre el 10 i 20%.

La gent d'Okinawa mira molt el que està passant a Catalunya. El que està fent la gent independentista de Catalunya podria afectar no només Europa sinó tot el món.

Des del punt de vista polític, quin camí proposaria vostè per solucionar el conflicte actual?

No sé què podria dir jo... Però em penso que si els catalans continuen lluitant per la democràcia, segurament cada vegada

tindran més països i gent que els donaran suport.